

Vastuullinen kriisijohtaminen on kriiseihin varautumista

31.1.2023

Vastuullisen johtamisen valmennusta eteläpohjalaisille yrittäjille ja yritysjohtajille

”Johtaja ei saa sitoa itseään tekniseen tekemiseen silloin, kun alkaa tapahtua” muistuttaa kriisijohtamisen ja -viestinnän asiantuntija Petri Launiainen SeAMKin neljännen kerroksen luokkahuoneen näytöllä eteläpohjalaisille yrittäjille Pienet vastuulliset yritykset -hankkeen vastuullisen johtamisen valmennuksessa. Yhdessä pohdimme aluksi, että termiä kriisi käytetään usein väärin, sillä kriisi on pitkäaikainen tila eikä suinkaan vain nopeasti ohi menevä hankala tilanne tai tapaus.

Petri Launiainen esiintyy suoraan Palestiinasta, jossa hän työskentelee riskienhallinnan parissa tällä hetkellä. Päätyössään puhujana hän on tunnistanut, että vastuullisuus on tärkeimpiä asioita konsultoitavissa yrityksissä ja sen merkitys lisääntyy koko ajan.

Varautuminen on tärkeä osa vastuullista johtamista

Kriisijohtaminen (englanniksi crisis management = kriisinhallinta) liittyy vastuulliseen johtamiseen luonnollisesti, sillä kriisien hallinta ja niihin varautuminen ehkäisee yllätyksiä, jotka usein johtavat yrityksen

taloudellisiin tappioihin ja sitä kautta ainakin työntekijöiden ongelmiin. Suuri osa kriiseistä tarkoittaa myös valitettavasti ympäristöön kohdistuvia vahinkoja, kun kulumisen, teknisen virheen tai inhimillisen erehdyksen vuoksi esimerkiksi säiliö tai putki vuotaa saasteita luontoon.

”On hyvä miettiä, että jos tämä tilanne jatkuu vielä huomennakin” toteaa Petri Launiainen ja jatkaa ”jonkun pitää pysähtyä suunnittelemaan sitä, eikä ainakaan johtaja voi vaan mennä tilanteesta toiseen”. On helppo yhtyä Petrin sanomaan, kun nopeasti nousseet ja edelleen nousevat kustannukset kurittavat yritysten taloutta ja toimintamahdollisuuksia. Hintojen noususta, useiden tekijöiden pulasta ja niiden aiheuttamasta spiraalivaikutuksesta on varoiteltu. Monelta suunnalta kuuluu kuitenkin viestejä, ettei olla varauduttu, koska kukaan ei ole halunnut uskoa tai nähdä varoituksen merkkejä. Vastuullinen kriisien hallinta vaatii usein vaikeita päätöksiä ja niiden tekeminen ei tee johtajasta suosittua – paitsi jälkeenpäin.

Nykyisen some- ja digi-ajan uusi suuri riski on mainekriisi. Se lamauttaa yrityksen toiminnan yllättävän nopeasti ja vaatii johtajilta aivan uutta ymmärrystä, sillä suuri osa tämänhetkisistä johtajista ei ole digi-ajan lapsia. Petri Launiainen toteaa, että ”on helpompaa, jos yritys on julkisessa höykytyksessä uhri eikä varsinkaan moraalisen ongelman sormi osoita suoraan päin”. Mainekriisin hallintaan on todellakin syytä paneutua ja hankkia viestinnän ammattilaisen apua, ettei selittelemällä heitä vahingossa bensaa liekkeihin, kun tarkoitus olisi sammuttaa ne.

Kriisijohtamisen taidot ovat nousseet ajankohtaisiksi

Vastuullisen johtamisen ytimeen kuuluu suunnitelmallisuus ja pitkän tähtäimen ajattelu sekä monenlaisiin riskeihin varautuminen. Kriisijohtaminen ja -viestintä ovat nousseet ajankohtaisiksi aiheiksi, kun tautiepidemia ja eurooppalaiseen valtioon kohdistunut hyökkäyssota ovat järkyttäneet jokaisen perusturvaa ja yhteiskunnan toimivuutta.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun toteuttama ja *Pienet vastuulliset yritykset – vastuullisuudesta uutta kasvua koronan jälkeen* -projekti aloitti vastuullisen johtamisen valmennuksen syksyllä 2022. Valmennukseen osallistuu 15 yrityksen edustaja ja se koostuu kahdeksasta aamupäivästä syksyn 2022 ja kevään 2023 aikana. Osallistujayritykset ovat monimuotoinen ryhmä eri kokoisia, eri alojen edustajia Etelä-Pohjanmaan alueelta.

Pienet vastuulliset yritykset – vastuullisuudesta uutta kasvua koronan jälkeen -projekti on Euroopan unionin osatoteuttama.

Aila HemminkiMika KoivupuistoEmilia Kangas

Kirjoittajat ovat SeAMKin asiantuntijoita.